

tíðindablaðið

sosialurinPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Bláðólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

oddagrein

Løgin mannagongd

SUM VIT SÓU í blaðnum seinasta leygardag hevur býráðið steynt Havnar Arbeidsmannafelag eftir teimum 3.200 krónunum, sum 16 arbeidsmenn í grótbrotinum í Havn fingi fyri ein seinrapart beint fyri ólavseku í fjór.

ARBEIDSMENNINIR pjakaðu sær hendan seinrapartin, tí teir ikki høvdu fingið lönina reguleraða sambært sáttmálanum, sum varð gjørdur í juni og skuldi galda frá 1. mai 1981. Tá hækkaði tímalönin við 1.27 kr.

FYRI AT MÓTMÆLA framgongdini avgjördu arbeidsmenninir at pjaka sær ein seinrapart, og pengarnir komu. Seinri hevur býráðið noktað at gjalda lön fyrri henda seinrapartin, men eftir samráðingum millum býráðið og arbeidsmannafelagið, varð lönin útgoldin.

TAD ER SJÁLVANDI alla æru vert, at borgarstjórin ansar væl eftir borgarans pengum, hóast henda upphæddin — 3.200 kr. sum er á leið tað sama sum borgarstjórin sjálvur júst hevur fingið í lønarhækkning um mánaðan — neyvan fer at endavenda figgjarstøðu kommunurnar.

OG HVAT BYR so undir hesum nýggja prinsippinum? Veruleikin var jú tann, at arbeidsmenn í ein heilan mánað ikki høvdu fingið sína sáttmálaásettu lønarhækkning, og gjørdur av at pjaka sær ein seinrapart — og tá hjálpti. Tað er torført at hugsa sær hvat annað umtalaðu arbeidsmenn kundu gjørt fyri at fingið tað teir áttu.

HÓSKILIGARI hevði verið hjá býráðnum at harmast og skammast yvir hesa hending heldur enn nú at royna at vísa hvør sterkari er fyri rættinum. Óført hevði verið hjá býráðnum, og arbeidsgevarum sum heild, at fingið viðhald og so-statt fingið staðfest, at nær sáttmálabundin løn, reguleringar o.s.fr., verður útgoldin, er upp til arbeidsgevaran. Tí, mótmæla tit arbeidsmenn — so vera tit steyndir!

EFTIR OKKARA tykki er hetta mál av so stórum prinsippiellum týðningi, at tað átti at verið fyrri á opnum býráðsfundi soleiðis, at ein sá, um tað var eitt samlað býráð sum stóð aftanfyrri stevningina, ella tað bert var ein einstakur persónur, sum aðrir ikki tora at siga eitt einasta orð við.

Hava teir ikki verið demokratiskir?

At nakar skal fáa seg at siga ella skriva, at Fólkaflakurin ikki hevur verið demokratiskur, er ófatuligt.

Sum tey flestu vita, kom hesin flokkur til sum eftirburður av Vinnuflokkinum, og teir hava verið bara fittir.

Kagar tú í endurminningarnar hjá Heðini Brú, so sært tú ein langan tátt har, tað var tann táttin, Dimmalætting nevndi »Árhundredets længste nidsvis«.

Hetta var takkarlönin Fólkaflaksins spissar fingi fyri at streva seg lika norður til Klaksvíkar. — Hetta gjørdur teir fyrri at stríðast fyri føðilandi! Og av berari demokratiskheit.

Og teir fingi bøndurnar at sýta at gjalda leiguna, eisini av tí turru demokratiskheit.

Teir hava fingið upp á sin kropp, at teir bóru seg ikki at sum fólk á fundum, hava verið sagdir einki petti frægari enn Hitlerjugend í Týsklandi. Hetta skrivaði Louis Zachariasen um teir og Petur Mohr Dam honum á baki. Men teir vórðu teptir, sum betri var.

Teir stríddust so fyrri føðilandi, at teir ómakaðu seg at skriva hvønn einasta valglista av og bóru teir í hvørt einasta hús. — Tað var so ómakaleyst hjá fólk, tey nýttust bara at seta kross fyrri, antin tey vildu hava sent Løgtingið heim, ella nýval útskrivað. — Alt hetta gjørdur teir av tí beru demokratiskheit.

Og sum øll vita, vóru menn so hepnir, at teir fingi ein rættliga framligan fólkaflaksmann at stila fyrri banka, og tað

gekk upp á stás. — Men orðið sigur, at ein hevur ikki frið longur enn grannin vil. — Púra óviðkomandi menn vóru so frekir, at teir kravdu eftirlit í hesum vælsignaða banka: sjálvandi var svarið korta nei — av berari demokratiskheit. Og øvundsmenn drivu tað so vitt, at teir stongdu bankan, tó lítið og einki bagdi. Har var alt í besta lagi, so gott sum.

Um nakar er, ið vil vita meir um hetta, so er bara at fara á bókasavnið í Havn og læna Reyðbók.

Ti halda vit fleiri, at hetta er ikki meining, i. at Tórfinn skal siga ljótt um Óla og Fólkaflakkin — teir eru bara fittir og demokratiskir.

Vinarliga

Jeramias Jeramiasen

Hví ikki føroyskt???

Seinastu vikurnar hava menn grópað alt »Glade-hjørn« upp, og við spenningi hava vit fylgt við fyrri at vita, hvussu fór at hasa av. Í síðstu viku fór at siggjast eftir: vakrir útlendskir flisar verða lagdir á, og fyrri mæst sær út sum tað eru útlendingar sum stila fyrri.

Fyri stuttum var ein handilsvika, ella rættari sagt Føroya vika, her í høvuðsstaðnum, og har var m.a. høvi at siggja føroyskan grótidnað og hvussu vakur og stórbarur hann kann vera. Ja, mong høvdu hann á lofti.

Eg haldi tað var stutt eftir hesa vikuna, at eitt blað, minnist meg rætt

Sosialurin, hevði eina samroðu við stjóran á grótvirkinum Yviri við Strönd. Í hesi samrøðuni segði hann frá, hvat virkið kundi gera. Nevndi hann ikki nettupp flisar?

Og um sama mundið hevði Sosialurin eisini reportagu frá einum nýggjum betongvirki á Tvøroyri og sum eisini segði seg kunna gera flisar sum vóru so góðir, at teir halda til alla ferðslu — (eisini til píkar?).

Hví ikki brúka føroyskar flisar? Helst eru hesir bilagdir so tíðliga, at virkið í Suðri kann ikki koma upp á tal, men virkið Yviri við Strönd skuldi ikki verið eitt ókent

kapittul hjá Havnar kommunu. Mær vitandi er kommunan nevniliga tann størsti aktueigarin!

Tað er nógv sum talar fyrri, at vit áttu at havt valt føroyskar flisar — arbeidsmenn hevði verið í landinum, vit spardu um innflutningin og so hevði tað verið kanska nógv vakrari, í hvussu er kundu vit við stoltleika fortalt vitjandi, at hetta var føroyskt handverk! Tað átti býráðið í Havn at stuðlað, um nokur meining skal vera í tosinum hjá býráðsformanninum um idnað og arbeidskapandi tiløk!

Kaffidrekkari á kondittarinum

Karl Johansen, form. í Havnar Arbeidsmannafelag:

Eg eri als ikki samdur við Poul Michelsen

— Eg eri als ikki samdur við Poul Michelsen, og tað verið eg heldur ongantíð. Hann umboðar heilt onnur áhugamál, enn tað, sum Havnar Arbeidsmannafelag stendur fyrri.

Soleiðis sigur Karl Johansen, form. í Havnar Arbeidsmannafelag í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin.

Hann sigur hetta í samband við eina samrøðu, sum Oyggejatiðindi hevur við Poul Michelsen. Í hesi samrøðu sigur Poul Michelsen, at hann og formaðurin í Havnar Arbeidsmannafelag hava alla tíðina verið samdir um stevningina.

Vit geva Karl Johansen orðið til eina víðmerking.

Hann sigur: — Málið viðvíkjandi stevningini av Havnar Arbeidsmannafelag hevur fingið eina heilt skeiva víðgerð í blaðnum serstakliga frá borgarstjórans síðu. Gongdin í málinum er stutt henda: Tá arbeidsmenn ikki fingi sína lön útgoldna til tíðina hóttu teir við arbeidssteðgi. Arbeidsmannafelagið

gjørði tí at at seta seg í samband við býráðslimarnar fyrst. Í hesum sambandi sendi eg eitt bræv til allar býráðslimarnar fyrri at greiða teimum frá málinum, síðani beyð eg teimum til fundar. Bert andstöðan móttiupp. Eg havi frætt, at Poul Michelsen noktaði meirilutanum at mæta til henda fundin.

Síðani hendi tað, at borgarstjórin kallaði til fundar, har bæði meirilutin, andstöða og Havnar Arbeidsmannafelag vóru til fundar. Poul setti fundin, beyð vælkominn og gav mær orðið. Eg greiddi nú frá sjónarmiðinum um felag arbeidsmonnum og hagar teirra og segði, at her var talan um groft sáttmálabrot, at býráðið ikki rindaði arbeidsmonnum lönina til tíðina. Varð lönin ikki útgoldin fóru arbeidsmenn í verkfall.

Síðani fóru vit av fundinum. Eg havi so frætt, at ein partur av meirilutanum tók

Karl Johansen

undir við andstöðuni, at arbeidsmenn skuldu fáa pengarnar til tíðina. Tá hevur so Poul Michelsen tikið sakina í egna hond.

Ti dagin eftir boðsendir hann mær og leggur eitt skriv fyri meg, har stendur, at treytin fyrri at kommunan

skal gjalda lönina út, er at býráðið hevur rætt til at stevna Havnar Arbeidsmannafelag. Sjálvandi kann eg ikki forða býráðnum at stevna felagnum, tað, sum umráddi var at fáa pengarnar, tí skrivaði eg undir. Og nú kemur so stevningin.

Karl Johansen sigur at senda, at tað visir seg, at Poul Michelsen við hesum treytarskrivi als ikki hevur tosað við hinar limarnar í samgonguni. Hann hevur tikið sær rættin til at fara úttan um sína egna samgongu. Eg havi ein varhuga av, at Poul Michelsen veruliga ynskji at fáa eitt verkfall, soleiðis at hann kundi spara teir pengarnar.

Eg verið ongantíð samdur við Poul Michelsen, tá hann einvíst arbeidir móti arbeidsmonnum, sum eru limir í Havnar Arbeidsmannafelag, sigur Karl Johansen at enda.

Jan